Lengyel szakemberek a világban

Ma már nem ritkaság lengyel szakemberekkel találkozni külföldön.

A Szovjetunióban, Csehszlovákiában, Magyarországon, az NDK-ban, Törökországban, Jugoszláviában, Görögországban, Marokkóban, Nigériában, és a világ még számos országában építik a lengyel szakemberek az erőműveket, különböző gyárakat és üzemeket, szállodákat, lakásokat, utakat, hidakat, bányákat, stb.

Tevékenységük egyre inkább áttér az egyedi megbízások teljesítéséről a komplex szolgáltatásra, például csak az orvosok kiküldése helyett Lengyelország a harmadik világ országai részére a kórházak teljes felépítését, a berendezések és műszerek szállítását vállalja, s egyben egészségügyi személyzetet is küld, ideértve orvosokat. Ugyanez a helyzet az iskolákkal és a pedagógusokkal is.

A lengyel szakemberek jó munkáját bizonyítja, hogy elnyerték a Bagdad városának komplex fejlesztési tervére kiírt pályázatot. Ugyanitt több éves lakásépítési program kivitelezésével bízták meg a lengyel építészeket. Kuvaitban vízforrások kutatását és feltárását végzik. Irakban a geodéziaihálózat építését vállalták, és elkészítik az ország öntözési és a víz levezetési tervét.

Az a tény, hogy egyre több ország ad megbízást lengyel szakembereknek alátámasztja azt a megállapítást, hogy a lengyel tudományt és technikát világszerte elismerik.

A harmadik világban a legtöbb lengyel szakember Irakban és Líbiában tevékenykedik, a kapitalista országok közül az NSZK-ban és Ausztriában, a szocialista országok közül pedig az NDK-ban és Csehszlovákiában. Szovjetunióban részt vesznek az orenburgi gázvezeték és az Északi kőolajvezeték építési munkálataiban, számszerint több mint hatezren. (BUDAPRESS — INTERPRESS)

Világirodalom oroszul

A szovjethatalom éveiben a francia szerzők több mint 6000 könyvét nyomtatták ki, az angol írók 4000, az amerikai szerzők 3928 művel szerepelnek a statisztikában.

*

Jack London írásai 38 millió példányban jelentek meg, Victor Hugo 27 millió, Charles Dickens és Honoré de Balzac 26—26 millió példányban került az olvasók kezébe. Mark Twain, Émile Zola művei 20 millió példányban kerültek a könyvesboltokba a Szovjetunióban.

*

Nagy figyelmet fordítanak a szocialista országok szerzőinek munkáira. Most kerül az olvasók kezébe a szocialista országok irodalmát bemutató könyvsorozat előkészítő munkálatait. Jelenleg dolgoznak a magyar, a román és a jugoszláv sorozaton. (BUDAPRESS — APN)

Klubok és különbségek

Azt mondják, hogy klubokról nyáron nem érdemes se beszélni, se írni, mert akik oda járnak, ilyenkor szabadságon vannak, nyaralnak, vagy pedig egyszerűen nincs kedvük ebben a jó időben zárt helyiségben ücsörögni. Persze a melegre sok mindent rá lehet kenni, de a hónapokon át üresen pangó klubtermek betegségét kevésbé. Öreg hiba az már, ha csak a hideg tereli be az érdeklődőket a különböző rendezvényekre. S hogy sokan vannak szabadságon? Lehet, de nem egyszerre, és az is közismert, hogy egy harminc éven aluli fiatalnak 2—3 hétnél nem jut több ideje a pihenésre. S én fiatalok után kutattam három nagy vállalat munkásklubjában. Nyáron.

1. Sör nélkül megáll az élet?

Tolbuhin sugárúti kitérő, a 3-as villamos megállója. Néhány perccel múlt negyed három. Kis csapat közeleg, 18—20 év körüli fiúk, lányok. A gyár felől jönnek.

— *Mikor voltál legutóbb a textilklubban?* — kérdezem a sárgapulóveres lányt.

— Nagyon régen, valami ünnepségen. De mi van itt? A diskó hetente egyszer, nem? — fordul hátra a többiekhez helyeslést várva. — Táncolni jobban szeretek bent a városban.

— *Itt tényleg csak zene van?* — érdeklődöm a farmeröltönyös fiútól.

— Van más is. Rexasztal, színes tévé, rádió. Sör viszont január óta nincs és ez a legrosszabb — viccelődik. — Sok minden volt itt, de ritkán, és össze-vissza.

— *És te milyen műsorra emlékszel a legszívesebben, ami a legjobban tetszett?* — kérdezem a mellette álló hosszúhajú lányt.

— Én Algyőről járok be dolgozni, nekem nem éri meg egy buli miatt este visszajönni. Annyit tudok a klubról, hogy tavaly kitüntették, és hogy ott van — mutat az épület irányába. — Nemrég óta dolgozom a textilben.

Szerencse, hogy az utcán puhatolóztam, mert odabent még ennyit se tudtam volna meg. Nem volt kit megkérdezni a klubvezetőn kívül. Persze, az igazsághoz tartozik, az is, hogy korán érkeztem. Azt beszélik viszont, hogy mostanában estelente se nagyon népesülnek be a termek.

A pontos neve: ifjúsági és munkásklub. Kívülről is, belülről is mutatós, a gyár fiataljai igazán nem panaszkodhatnak, hogy nincs hová menniük szórakozni. Hét évvel ezelőtt egyetlen helyiséggel kezdte meg működését, egy élelmiszerbolt helyén. Hetvenötben aztán gyökeres változásokon ment át. Rengeteg társadalmi munkával építették, bővítették, míg megkapta jelenlegi formáját. Öt terem — körülbelül 400 négyzetméteres alapterülettel — várja a látogatókat. Várja...

Az egyik belső helyiségben u-alakban elhelyezet fotelek. Három, a nyugdíjas korban már jócskán bennejáró bácsika beszélget hangosan.

— *Mitől ifjúsági ez a klub?* — tudakolom.

— Tőlünk! — s nevetnek.

— Azt mondják, ez a második gyerekkorunk — teszi hozzá a másik, egy őszbajúszú öregember.

Ha pillanatnyilag nem is tűnik ifjúságinak a klub, mindenesetre munkás, úgy, ahogy a működési engedély írja. Ők hárman ugyanis a textilgyár munkásaiként mentek nyugdíjba. Rendszeresen összejönnek egy kis baráti csevegésre, néha huszonöten, harmincan is.

— *Rosszkor jöttem?* — kérdezem *Török Józsefet*, aki két évi katonáskodás után vette át ismét a klub irányítását. — Akiket megszólítottam az utcán, nem sok jót mondtak a klubról, vagy nem is ismerték egyáltalán.

— Nyár van, holtidény — mondja a klubvezető. — Ősztől kezdünk újra, pillanatnyilag hetente egy szervezett rendezvény van, a pénteki diszkó.

— *Ezek szerint jogos az utcán megkérdezettek közömbössége a klub iránt?*

— Részben igazuk van, ha nem is ők képviselik az általános véleményt. Sok változás történt az utóbbi időben. Új KISZ-vezetőség, új klubtanács dolgozik a gyárban, s hamarosan elkészül a részletes program.

— *A fiúk valóban csak a sörre jöttek?*

— A többség sajnos igen. Az év eleje óta rendelet kötelez bennünket a szesztilalomra. De szerencsére lassan kezdik megszokni, hogy ital nélkül is lehet szórakozni.

— *A jövőben lesz-e valami új vonás a klub életében?*

— Elsősorban a tartalmi munkát szeretnénk szinvonalasabbá tenni — folytatja a klubvezető —, mégpedig kiscsoportos foglalkozások keretében. Úgy közvetlenebb a hangulat. Eddig túlságosan rendezvénycentrikusan fogtuk föl a dolgokat. Azt hiszem, megfeledkeztünk arról, hogy az emberek nemcsak az előadásért jönnek össze, hanem egymásért is.

— *Konkrét tervek?*

— Szeptembertől indul az irodalmi és a fotószakkör, még szervezettebb formában a kismamaklub és a brigádvezetők klubja. Januártól különböző ismeretterjesztő előadások kezdődnek. Kiállításokat kéthavonta rendezünk és a filmklubot valójában klubosítani szeretnénk, úgy, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően ne csak egy rövid előadással bevezetett vetítés legyen, hanem vita, beszélgetés, filmesztétikai alapismeretszerző tanulás. Ezen kívül itt tartják önálló rendezvényeiket a KISZ-alapszervezetek is.

Augusztusban festés, szőnyegpadlózás következik. A villanyszerelők rövidesen körülbelül 20 ezer forintot érő mozgószínes világítási rendszert szerelnek föl a kiállítási teremben. A közeljövőben a Bartók Grafikai Kör fog hangulatos, stílszerű díszítést, tervezni orsókból, csévékből, nyers szövetből a klubhelyiségekbe.

A textilklubot tavaly — 1976. évi munkája alapján — aranykoszorúval tüntették ki. Az idén január táján ismeretlen kór támadta meg. A klubtanács diagnózisa szerint azonban hamarosan fölgyógyul betegségéből. Szükség is van a mielőbbi talpraállásra, hiszen a gyárban 3 ezer ember dolgozik, közülük másfél ezren 30 éven aluli fiatalok.

Rózsa Imre

(Folytatjuk.)

Vízi erőművek Romániában

Gyors ütemben fejlődik a román energetikai ipar; ma nem egészen egy hét alatt termelnek annyi energiát, mint 1938-ban egész év alatt.

Különös figyelmet fordítanak a hegyi folyók bőséges energiájának kiaknázására. A Szamoson jelenleg is vízi erőművek és egyéb energetikai létesítmények épülnek. A kolozsvári járás Maricelu vízi erőművének harmadik, egyben utolsó óriásaggregátját határidő előtt másfél hónappal helyezték üzembe. (BUDAPRESS — AGERPRES)

Családi események

HÁZASSÁG

I. kerület

Szeged: Szintai András és Király Anna Matild, Mézes Tibor és Huszár Piroska, Peresztegi Lajos és Mazócs Éva, Gavelda János és Rákai Mária Erzsébet, Demök Attila Lajos és Babolcsay Aranka, Kónya Sándor és Ürmös Ilona, Csiszár István és Jójárt Mária Katalin, Bodó Ervin és Péni Aranka, Kónya Károly László és Kecskeméti Judit, Ballók Ferenc és Krier Erzsébet Edina, Horváth János és Laczi Erzsébet, Imri András és Molnár Mária, Tombátz Gábor László és Magyarics Ágnes, Király István Ferenc és Ördögh Erika, Görög Ferenc és Rovó Mária, Király Róbert és Sója Katalin, Paksi József István és Pilisi Ibolya Piroska, Medvegy Pál és Bártfai Zsuzsanna, Tóth László Dénes és Nagy Mária Erzsébet, Gyarmati Gábor és Papp Éva, Pálok János és Barabás Éva, Ábrahám Ferenc Tibor és Bozóky Éva Judit, Pásztukov Balázs és Piros Ildikó Erzsébet, Kocsis Mihály István és Gombos Judit, Sándor Pál és Váradi Mária házasságot kötöttek.

II. kerület

Szeged: Sándor Jenő és Miklós Margit, Lippai Imre és Szabó Mária Julianna, Zsemberi Gyula Lajos és Nagy Julianna, Zsadányi Attila József és Kiss Katalin Ágnes, Bari Tibor és Virág Éva Gizella, Minorits Vilmos Ferenc és Szabó Ibolya, Kalmár Szilveszter és Makra Terézia, Németh Sándor és Török Klára, Tari Béla és Gyarmati Erika, Patik Zoltán Tamás és Lévai Mária Éva, Sóskúti Gáspár Károly és Hernádi Mária Magdolna, Boliska Sándor és Sőtér Mária, Filep Lajos és Erfurth Evelyn, Matovics Sándor és Horgosi Ilona, Tuboly József és Horváth Gyöngyi, Kelemen László és Szél Erzsébet, Boros György és Balogh Mária, Rajtók György Gyula és Mozolai Margit, Szlamcsik Mihály és Baráth Zsuzsanna, Gombos Béla és Szilágyi Éva Mária, Árkus Béla Géza és Szálkai Erzsébet, Jánoska György és Vass Ágnes Andrea, Szalay László és Komlódi Ágnes, Obis Lajos és Balázs Erzsébet, Aradi Péter és Horváth Erzsébet, Nagy József Gyula és Pécsi Mária Terézia, Halál Pál Zoltán és Mezei Rozália házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

I. kerület

Szeged: Horváth Zoltánnak és Pintér Juditnak Judit, Ács Mihálynak és Bösi Erzsébetnek Krisztina, Nemes Lászlónak és Somogyi Margit Ágnesnak Péter László, Tóth Andrásnak és Apró Jolánnak Gabriella Karolina, Gubis Lászlónak és Pinger Mariannának Réka, Kispál Józsefnek és Rácz Margitnak Renáta, Geleta Ferencnek és Korpa Máriának Szabolcs, Nagyberiviói-Boér Áron Bélának és Lengyel Olgának Áron Péter, Kincses Benjáminnak és Tóth Zsuzsanna Katalinnak Gábor, dr. Szilárd János Andrásnak és dr. Temesváry Iris Beátának Imola Anna, Jónás Ferencnek és Bakai Magdolna Bertának Krisztián Attila, Baur Mihály Andrásnak és Széll Ilonának Attila, Bíró Sándor Györgynek és Csikota Annának Sándor, Isaszegi Istvánnak és Csetneki Erika Ilonának Sára, Böröcz Imrének és Kálló Katalinnak Katalin, Tóth Tamás Istvánnak és Kakuszi Judit Máriának Tamás Richárd, Juhász Ferenc Antalnak és Figura Dorottyának Gábor, Kalmár Jánosnak és Kovács Katalinnak Róbert, Bodó László Sándornak és Volford Rozália Katalinnak Rozália Katalin, Kasza Pál Imrének és Cecei Márta Krisztinának Pál Dávid, Ilia Sándor Andrásnak és Nemcsok Zsuzsannának Csaba, Kószó Istvánnak és Török Máriának Zsolt, Gábriel Istvánnak és Szász Ilonának Csaba László, Bognár Imrének és Szabó Máriának Mónika, Lövey Tibornak és Borsos Ibolya Katalinnak Zoltán, Ördögh Antalnak és Fodor Piroskának Szilvia, Tóth Imrének és Nagygyörgy Erzsébetnek Imre Zsolt, Lévai Ferencnek és Vastag Ilona Máriának Ferenc, Kéri Antalnak és Horváth Máriának Tibor, Ördög Istvánnak és Ábrahám-Tandari Arankának Zsolt, Bíró Lajos Ferencnek és Halasi Éva Máriának András, Kovács Pálnak és Tóth Emmának Zsuzsanna, Zaláváry József Bélának és Németh Ilona Eszternek Ákos József, Kalozsnyi Lászlónak és Németh Ilonának Viktor, Krisztin István Gáspárnak és Rácz Ilona Máriának Marianna, Bábel Józsefnek és Miskolczi Zsuzsannának Zita, Szolláth Ferencnek és Herédi Ibolyának Attila Ferenc, Botka Istvánnak és Fränyi Ildikónak Gábor, Bőjti Lászlónak és Nagy Irén Mártának Szabolcs, Maróthi Kálmánnak és Balázs Katalinnak Sándor István, Benke Lászlónak és Hegyesi Máriának László, Gábor Istvánnak és Zádori Matildnak Endre, Dankó János Pálnak és Tátrai Zsuzsannának Balázs, Kiss Imre Lászlónak és Tulipánt Katalinnak Péter, Papp Jánosnak és Nagy Évának Lénárd, Fazekas Sándor Józsefnek és Rácz Aranka Matildnak Sándor, Juhász Sándornak és Gyovai Rozállának László István nevű gyermekük született.

III. kerület

Szeged: Csanádi Péter Pálnak és Nagy Gabriellának Krisztina, Bagi Jánosnak és Gyöngyi Ilonának Zoltán János, Szemerédi Józsefnek és Rácz Mária Magdolnának Tünde, Ambrus Istvánnak és Bartók Erzsébet Máriának Edina, Antonjuk Alexandrnak és Pék Éva Máriának Krisztina, Börcsök Józsefnek és Vass Irénnek Tamás, Tamasi Jánosnak és Árva Ilonának Zsolt, Rostás Zoltánnak és Rostás Etelkának Zoltán, Sárközi Lajosnak és Zádori Máriának Tibor, Kiss Bélának és Vizvári Erzsébetnek Tímea, Bali László Gábornak és Nagy Magdolnának Szabolcs, Barticz Pál Jánosnak és Újvári Erzsébetnek Krisztián Szabolcs, Steff Lászlónak és Kószó Saroltának Sarolta, Jéga-Szabó Mihálynak és Seres Rozáliának Mihály, Falkus Károlynak és Vancsó Erzsébetnek Adrienn, Tóth Imrének és Lustyik Éva Magdolnának Éva Adrienn, Rajtik Józsefnek és Lakatos Erzsébetnek Tamás, Mészáros Péternek és Csamangó Ilonának Tamás, Vass Jánosnak és Börcsök Máriának Zoltán nevű gyermekük született.

HALÁLOZÁS

I. kerület

Szeged: Födi Jánosné Sánta Etelka, Hegyközi Antalné Kovács Etelka,é Wukits Géza Károlyné Benkő Katalin, Bagi Sándor, Fehér Istvánné Zana Magdolna, Hegyi Sándor, Böröcz Imre, Péter István, Török Pálné Klivényi Gizella, Kiss Antal, Radnak Béláné Baumstark Anna, Pigniczki Sándor, Matejka József Vince, Árvai Lajos, dr. Savanya Ferencné meghaltak.

II. kerület

Szeged: Hajdú Ferencné Vincze Etelka, Zombori Lídia, Török-Nagy Emília, Kopasz Ferenc, Márkus Ferenc, Rövó Istvánné Otott-Kovács Julianna, Tézsla Pál, Matusik István meghaltak.

III. kerület

Szeged: Lakó Antalné Juhász Mária, Kolimár Jánosné Erdei Mária, Lakatos Lajosné Dobó-Kovács Gizella Julianna, Kádár Lajos, Kovács János, Papp Andrásné Bóka Julianna, Kovács Szilveszterné Pónusz Anna, Bognár János, Torma Lajos, Szóráth András, Hegedűs Jánosné Fodor Etelka, Antal József, Kéri Józsefné Lovászi Rozália, Kispál Mihályné Kovács Rozália, Bárkányi Mihály, Triesz Jakab, Standhaft Rezsőné Haller Erzsébet, Temesvári József, Jankó Alajos, Barna Illés meghaltak.

Gémes Eszter:

Mindig magam

92.

Egy vasárnap délután ismét látom, készülődik. Könyörögtem neki, ne menj el! Olyan betegnek érzem magam, világéletemben epés voltam, és ha elért, majdnem haldokoltam. Ezt ő is látta, többször. Nem tudtam otthon tartani. Vacsorára hazajött, de aztán vissza szokott menni. Észrevettem, hogy jön, úgy tettem, mintha el lennék ájulva, feküdtem a padlón, összeesve. Benyit.

— Mi van veled anyukám? Jaj Istenem! — Feltesz a sezlonra. A hátsó ablakon kiabál ki, de olyan kétségbe esve: — Lukács, gyere át, az asszony rosszul van! — De már akkor kezdtem észhez térni, nehogy orvost hívjanak. Meséli aztán Lukácsnak, hogyan talált. Mégis csak jó, hogy hazajött. Simogatott, mellém ült.

— Hogy érzed magad? Úgy sajnáltalak, kedves anyukám!

Gondoltam, csak érdemes volt az elájulás.

— Ugye, jobban vagy?

— Jobban — feleltem.

— Nem érzöl semmi bajod, anyukám?

— Nem! — feleltem.

— Akkor, Lukács, visszamehetünk Imre bácsihoz.

Ennél szoktak inni is, meg dolgozni is. De pénzt sohasem kapnak, leisszák, amit dolgoznak. Ekkor igazán beteg lettem, csak úgy rázott az ideg. Ott volt a nagy baj, hogy míg odavolt, nem bírtam elaludni, meg sokszor azután sem. Váltam volna már tőle, de visszatartott, mit szólnak a népek. „Ez se jó neki, amaz sem volt jó neki, csak benne van a hiba". Több felől jött a híre, hogy nőkkel is foglalkozik, részeges is, semmi hasznot nem hajt a házhoz. Testileg-lelkileg eltávolodtam tőle, megútáltam. Bár ő sokszor hangoztatta, hogy mennyire szeret. Ezt mondtam neki:

— Úgy mint a hernyó a fát, annyira szereti, belecsimpaszkodik, el nem engedi az ágait, közbe a levelét mind lerágja, a fa meg elpusztul. Ilyen a te szerelmed!

Hogy fent tudjam magunkat tartani, évente háromszor disznót vágattam a szomszéddal, mert az uram hozzá se nyúlt.

Nagy részét eladtam, meg mi is fogyasztottuk. Persze, én tudtam, hogy ez tilos dolog. Volt a sógoromnak egy nénje, öreglány, ma is az, 80 éves, ez valamiért gyűlölt. Mikor Csengelérőll hazajöttem, egy hétig ott tartózkodtam a testvéreméknél, fölöslegesnek tartottam az ideiglenes bejelentkezést. Ha már három napnál tovább volt valaki valahol, be kellett jelentkezni. Fel is jelentett, megbüntettek engem is, a testvéreméket is, de én mind a kettőt kifizettem. Újfönt a disznóhúsmérésben is feljelentett. Kijöttek a csendőrök, bár húst nem találtak, de én elvállaltam. Elsoroltam az életkörülményeimet, hát lopni nem mehetek el! Faluban igencsak számon vannak tartva a részeges, veszekedős, tolvajos emberek. Ők is tudták, hogy igazat mondok. A tányéros kilóm elvitték, meg egynapi elzárásra elítéltek. De le lehetett volna fizetni. Éppen télidő volt, pénzem sem volt, a hívásra bementem a községházára. Még akkor is mondták, hogy fizessem le.

— Leülöm! — feleltem.

Nem kellett leülnöm, hanem azt mondták a községházán, négy kályhában tüzelnek, ezeket gondozzam, rakjak rájuk, meg a rostájukat is piszkáljam a hamutól. Jöttek az ismerősök:

— Te mit csinálsz itt?

— Várnom kell a soromra, csak dél felé intézik.

Senki nem tudta meg, hogy rab vagyok. Két órakor hazamentek a hivatalnokok, engem is elküldtek. Molnár jegyző azt mondta:

— Ne ismételje meg többször a húsmérést, mert akkor már szigorúbban büntetik.

— Köszönöm a jegyző úr jóakaratját.

Hazamehettem én is.

Közeledett a váltófizetés, száz forint. Ennek halasztási ideje nincs. Lakott a falu szélén egy Csányi Péter nevű gazda, elmentem hozzájuk, hogy fognák aratnivalót, meg kapálni is elmennék. Megfogadott bennünket, egy hétig dolgoztunk nála, úgy járt 100 pegő. Mivel én örökföldön tanultam a dolgot, én szépen, pontosan megigazítottam annak a veteménynek a tövét, a gazt kiszedtem mind egy száig. Aki meg az uraság földjén tanult dolgozni, az meg tír-túr nagyjából. Zöldre feketét, aztán jól van. Én úgy megszenvedtem, elmaradni sem akartam. Hiába mondta a gazda is, Pali is: „Né cincörgesd a kukorica tüvit!" Ekekapával feltöltetjük, letakarja az a gazt. Hiába, nem tudtam másképp csinálni. Csak úgy égetett a nap, csurgott a veríték rólam, de nem számított, másnapra megvolt a száz pengő. Vasárnap reggel mondom az uramnak:

(Folytatjuk.)